

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра **географії та природознавства**

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Прикладна суспільна географія

Освітня програма **Середня освіта (Географія)**

Спеціальність **014 Середня освіта**

Галузь знань **01 Освіта / Педагогіка**

Затверджено на засіданні
кафедри географії та природознавства
(протокол № 5 від “23” січня 2024 р.)

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація	3
2. Опис дисципліни	3
3. Структура курсу	4
4. Система оцінювання курсу	5
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу	5
6. Ресурсне забезпечення	6
7. Контактна інформація	7
8. Політика навчальної дисципліни	7

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Прикладна суспільна географія
Освітня програма	Середня освіта (географія)
Спеціалізація (за наявності)	014 Середня освіта
Спеціальність	014.07 Географія
Галузь знань	01 Освіта / Педагогіка
Освітній рівень	магістр
Статус дисципліни	Основна
Курс / семестр	1/1
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 12 год. Семінарські заняття – 18 год. Самостійна робота – 60 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://ceeq.pnu.edu.ua/%d0%b2%d1%85%d1%96%d0%b4-2/

2. Опис дисципліни

Метою викладання дисципліни «Прикладна суспільна географія» є: формування у здобувачів освіти таких навиків самостійного суспільно-географічного дослідження географічних об'єктів, процесів і явищ, що можуть бути використані для реалізації дослідницької компоненти навчання школярами основної і старшої школи.

Основними цілями навчальної дисципліни «Прикладна суспільна географія» є:

- оволодіння базовими методами суспільно-географічного дослідження;
- здобуття навичок самостійного суспільно-географічного дослідження;
- вміння впровадити у освітній процес дослідницької компоненти.

Компетентності:

ІК. Здатність розв'язувати типові спеціалізовані завдання, педагогічні ситуації та практичні проблеми в галузі географічної освіти із застосуванням сучасних технологій та методів дослідження.

ЗК 02. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні, самостійного вивчення нових методів дослідження.

СК 01. Здатність застосовувати базові знання з географії, педагогіки, психології та методики викладання в науково-дослідницькій і професійній діяльності

СК 02. Здатність аналізувати географічні об'єкти, явища і процеси як природного, так і антропогенного походження.

СК 03. Здатність до розвитку учнів основної і старшої школи як суб'єктів освітнього процесу на основі знань та умінь про їхні вікові, індивідуальні особливості й соціальні чинники розвитку.

СК 04. Здатність розв'язувати широке коло проблем та задач шляхом розуміння фундаментальних основ географії та

використання як теоретичних, так й експериментальних методів дослідження.

Програмні результати навчання:

ПРН 04. Вміти застосовувати географічно-наукові знання і практичні уміння і навички, які є теоретичними основами побудови змісту навчального матеріалу дисциплін географічного циклу основної і старшої школи.

ПРН 07. Уміння виконувати відповідні експериментальні дослідження та застосовувати дослідницькі навички за професійною тематикою.

ПРН 08. Вміння використовувати цифрові технології та базове програмне забезпечення, онлайн-сервіси, відкриті електронні освітні ресурси, здійснювати пошук інформації в різних джерелах.

ПРН 10. Демонструвати знання сучасних наукових досягнень географічної науки та тенденцій її розвитку, вміння використовувати їх під час викладання географічних предметів.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	К-сть год.	Завдання
1.	Головні принципи прикладної географії.	1. Визначення прикладної географії. 2. Концепція корисного знання. 3. Зв'язок між «теоретичними» і «прикладним» дослідженням.	4	Питання тести
2.	Суспільно-просторові процеси як об'єкт регіонального дослідження.	1. Поняття про суспільно-просторові процеси, їх класифікація. 2. Чинники розвитку суспільно-просторових процесів. 3. Закономірності розвитку СГ процесів. 4. Типи розвитку СГ процесів.	4	Питання тести
3.	Моделювання як інструмент СГ дослідження.	1. Інструменти моделювання. 2. Картографічні моделі. 3. Функції моделей. 4. Класифікація моделей. 5. Механізм моделей.	4	Питання тести
4.	Методи експертного аналізу регіонального розвитку.	1. Передумови застосування експертного методу. 2. Метод Дельфі. 3. Метод мозкової атаки. 4. SWOT аналіз. 5. Контент-аналіз. як передумова конфлікту.	6	Питання тести
5.	Програма і методи соціологічного дослідження.	1. Соціологічне дослідження в географії: робочі гіпотези, етапи проведення та підготовка. 2. Програма соціологічного дослідження. 3. Методи соціологічного дослідження. 4. Обробка та аналіз емпіричної	6	Питання тести

		інформації. 5. Метод фокус-груп. 6. Метод глибинного інтерв'ю.		
6.	Діяльнісно орієнтований підхід щодо навчання географії.	1. Можливості географії у формуванні основних груп компетентностей учнів. 2. Організація діяльнісного підходу на заняттях географії. 3. Діяльнісний підхід у шкільній позакласній роботі.	6	Питання
7.	Польове суспільно-географічне дослідження	1. Вміння проводити суспільно-географічний моніторинг соціального простору. 2. Організація і підготовка польового дослідження. 3. Оформлення результатів польового дослідження.	10	Питання для самостійної роботи Дослідницька екскурсія
8.	СВОТ-аналіз розвитку об'єднаної територіальної громади.	1. Самостійне складання СВОТ-аналізу. 2. Стратегування розвитку територіальної громади.	10	Питання для самостійної роботи
9.	Дизайн-мислення в школі	1. Що таке дизайн-мислення? 2. Як принципи дизайн-мислення відносно географічної освіти? 3. Реалізація підходів дизайн-мислення в школі.	10	Курс на освітній платформі «Прометейс»

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	20
Практичне заняття	20
Самостійна робота	10
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Номер навчального заняття (залежить від розподілу у розділі I)														Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Лекції		2		2		4		4		4		4			20
Практичні заняття	2		2		4		4		4		4				20
Самостійна р-та													10		10
Екзамен														50	50
Всього	2	2	2	2	4	4	4	4	4	4	4	4	10		100

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Аудиторія, доступ до інтернету	Проектор, настінні карти

Література:

1. Влах М., Котик Л. Теорія і методологія географічної науки: навч. посібник., Львів, 2019.
2. Діяльнісно орієнтований підхід щодо навчання географії [Електронний ресурс] // Бібліотека педагога. – 2014. – Режим доступу до ресурсу: https://educationtrost.at.ua/2014_04/razbejko.dijalnisno_orientovani_j_pidkhid_u_praktic.pdf.
3. Жемеров О. О. Робота з підручником географії у загальноосвітній школі : Методичний посібник / О. О. Жемеров, О. М. Карпенко. – Харків: ХНУ, 2010. – 20 с.
4. Іщук С.І., Гладкий О.В. Соціальна та економічна географія: теорія і методологія. – К., 2015.
5. Круль В.П. Теорія і методологія географічної науки (ретроспективний огляд до 7080-х рр. XX ст.): навч. посібник., Чернівці, 2018.
6. Мартинюк Т. С. Діяльнісний підхід як технологія опрацювання статей підручника / Т. С. Мартинюк // Проблеми сучасного підручника. - 2014. - Вип. 14. - С. 390-396. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/psp_2014_14_46.
7. Мезенцев К. Регіональне суспільно-географічне прогнозування: Електронний підручник. – К., 2008.
8. Рудакевич, І. Р Географічне прогнозування : навчальний посібник / І. Р. Рудакевич. – Тернопіль : Вектор, 2013. – 100 с.
9. Руденко Л.Г. та ін. Аналіз стратегій регіонального і місцевого розвитку України на шляху досягнення «Цілей 2030» // УГЖ. – 2022. – №1. – С.8-17.
10. Сливка Р.Р. Чи має право на існування конструктивно-географічний підхід в географії територіально-політичних конфліктів? // Конструктивна географія і картографія: стан, проблеми, перспективи : матеріали міжнародної науково-практичної онлайн-конференції, присвяченої 20-річчю кафедри конструктивної географії і картографії Львівського національного університету імені Івана Франка, 1–3 жовтня 2020 р., м. Львів. Львів: Простір-М, 2020. С. 33-37.
9. Топчієв О.Г. Суспільно-географічні дослідження: методологія, методи, методики. – Одеса, 2005.
10. Шаблій О.І. Основи суспільної географії. - Львів, 2012.
11. On Sustainable Development Goals of Ukraine for the period up to 2030. Decree of the President of Ukraine of September 30, 2019 No. 722/2019 [In Ukrainian]. [Про Цілі сталого розвитку України на період до 2030 р. Указ Президента України від 30 вересня 2019 року № 722/2019. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/722/2019>].
12. Роль діяльнісного підходу у формуванні цілісного образу науки географії та активної життєвої позиції учнів [Електронний ресурс] / К // ЗІППО. – 2021.

– Режим доступу до ресурсу: <http://www.zakinppo.org.ua/kabineti/kabinet-prirodnichomatematicnihdisciplin/geografija/800-rol-dijalnisnogo-pidhodu-u-formuvanni-tsilisnogo-obrazu-naukigeografiyi-ta-aktivnoyi-zhittevoyi-pozitsiyi-uchniv>.

13. Стратегія розвитку Івано-Франківської області на 2021-2027 роки [Електронний ресурс]. – 2020.

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра географії та природознавства, вул. Галицька 201, кабінет 206, сайт: https://kgip.pnu.edu.ua/op-magistr-014-07/навчальний-план_середня-освіта_геогра-2/ електронна адреса: kgp@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Доц. Сливка Роман Радославович
Контактна інформація викладача	slyvkaromanrad@gmail.com

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	Всі аудиторні та самостійні заняття проводяться з дотриманням етичних стандартів професії. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в онлайн формі за погодженням із викладачем дисципліни. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час підготовки практичних завдань в процесі заняття. Забороняється добровільна передача інформації між студентами під час екзамену чи практичних робіт.
Пропуски занять (відпрацювання)	Відпрацювання пропусків занять відбувається кожного понеділка в 17.00
Виконання завдання	Зниження балу на 0,5

пізніше встановленого терміну	
Невідповідна поведінка під час заняття	Зниження бала на 0,5
Додаткові бали	
Неформальна освіта	Зарахування 5 балів до поточного контролю. Prometheus «Дизайн-мислення в школі» https://courses.prometheus.org.ua/courses/course-v1:MIT+DTLL101+2018_T3/about

Викладач _____